

Som Følge af den baade af Pragis og Videnskabs fastslaaede Kjendsgjerning, at Afkommet arver tilbage gjennem flere Slægtled, er det i Husdyrbruget saa overordenlig vigtigt ogsaa at kjende Afstamningen af ethvert Dyr, der ønskes anvendt til Tillæg. Det er i væsentlig Grad kun ved et saadant nøie Kjendskab, at det bliver Opdrætteren muligt dels at hemme de flette, dels at fremme de gode Anlægs Udvikling hos sine Dyr paa en saa virksom Maade, at Fremgangen i den ønskede Retning inden forholdsvis kortere Tid kan affætte økonomiske Resultater i en kjendelig større og billigere frembragt Produktion. Og især med denne sidste Virkning for Die er det, at Stambogsføringen over Husdyrene, under Nutidens stærke Konkurrence og raske Udvikling af alle Forhold, maa erkendes at være saa betydningsfuld. Man ser derfor ogsaa overalt, at det ikke alene er den dygtige Opdrætter, der lægger stor Vægt paa Stambogsføring, men at ogsaa det Offentlige, om end paa noget forskelligartet Maade, tager sig af denne Sag for derigjennem at støtte og fremme Husdyravlens. I England har der saaledes dannet sig flere Selskaber af formaaende Opdrættere, der ved en garanteret offentlig Stambogsføring ikke alene søge at holde vedkommende Husdyracer rene samt beskytte sig mod falske Stamtaavler, men, som det ses af deres Love, ogsaa derigjennem søge at fæste og udvikle Racerne. Foruden for Bæddeløbshesten og Korthornskvæget er der i de senere Aar tillige dannet offentlige Stambøger for de fleste skotske og engelske Kvæg- og Hestecer. — I Lybiskland har man i en Række af Aar udgivet offentlige Stambøger for Heste, Hornkvæg, Faar og Svin. — I Holland er der siden 1876 udgivet en almindelig hollandsk samt fra 1881 en særlig fristift Stambog for Kvæg. Efter Erfaringerne fra Holland, hvis Kvægbrug i saa mange Retninger ligner det danske, har Stambogsføringen der allerede vist sin Nytte, idet Prisen paa Dyr med gode Stamtaavler nu er højere end Prisen paa almindeligt Kvæg.

Det ses altsaa, at det ikke alene er de høit udviklede Kunstacer, men ogsaa de lavere staaende Landracer, der søges støttede og udviklede ved offentlig Stambogsføring. Og det maa ogsaa erkendes, at det ikke mindst er under en Raees begyndende raske Udvikling, at den trænger til Stambogens Hjælp, eftersom det netop er paa dette Tidspunkt, at de gode Anlæg skulle søges samlede og de flette hemmede.

Stambogsvæsenet i Udlandet medfører betydelige Udgifter. For t. Ex. at blive Medlem af «the shorthorn society», der udgiver en Stambog for Korthornskvæg i Storbritannien, maa der ved Indmeldelsen betales 1 Guinea samt aarlig 1 Guinea i Medlemsbidrag, og endvidere maa Medlemmerne betale 5 sh. 6 d. og 2 sh. 6 d. for Optagelsen henholdsvis af en Tyr og en Ko. — I Holland betales et aarligt Medlemsbidrag af 10 Gylben. (De tybste Stambøger ere private Foretagender, der kun bestaa ved, at Bøgerne ere dyre og have et stort Marked for sig). — Men medens Stambogsføringen i Udlandet bliver baaren ved betydelige Offre af det større Antal interesserede Opdrættere, har man hos os fra Sagens Begyndelse ikke kunnet gjøre Regning paa en saadan tilstrækkelig Støtte fra det store Flertal af Opdrættere. Og dog er det ikke mindst netop disses, det mindre Husdyrhold, der kan støttes ved en Stambog, og ved at de bedste Dyr blive fremhævede paa den Maade, som kun kan ske ved Stambogsføringen. Det er derfor berettiget at haabe, at den almindelige Opdrætter med Liden nok vil faae Diet op for den Nytte, han selv kan drage af en paalidelig sørt offentlig Stambog, saa at Sagen saaledes vil kunne komme til at bære sig selv. Men indtil dette sker, trænger Sagen til at heves frem ved offentlige Midler, og den er af en saadan Betydning for vort Husdyrbrug, at Selskabet paa det Nærmeste maa anbefale den til den høie Regjerings Støtte.

B. S. Sørensen.

S. C. la Cour.

Til Indenrigsministeriet.

42) III. A. 10. Sandflugtens Dæmpning. Paa Underkonto c. er et Beløb af 90,000 Kr. begjært til Expropriation af nogle Arealer paa Færø, som man agter at beplante. Udvalget tror ikke, at Sagen er tilstrækkelig moden til Afgjørelse allerede nu og foreslaar derfor at nægte Beløbet.